

Det *konervative Mindretal* (Holger Andersen, Holstein og Pürschel) kan tiltræde Forslaget om, at Rigsdagen giver sit Samtykke til, at Regeringen ratificerer den af Folkeforbundets Delegeretforsamling i Genève den 13. December 1920 vedtagne Protokol angaaende en Statut for den faste mellemfolkelige Domstol. Derimod finder Mindretallet det utilraadeligt for *nærværende* at ratificere den af den danske Delegation efter telegrafisk indhentet Bemyndigelse fra Regeringen afgivne Erklæring, der tilsigter at gøre Domstolen obligatorisk for Danmark for et Tidsrum af 5 Aar under Forudsætning af Gensidighed.

Mindretallet erkender Danmarks Interesse i, at internationale Tvistigheder i saa vidt Omfang som muligt afgøres ad Rettens Vej, men dels formener Mindretallet, at Adgang til Løsning af Konflikter ad retslig Vej i fuldt Maal er tilsikret ved Pagtens Bestemmelser i Art. 12—15, som gør Retsvejen obligatorisk, selv om den internationale Domstols Kompetence i Overensstemmelse med Pagtens Art. 14 og Domstolstatutternes Art. 36 forbliver fakultativ, dels nærer Mindretallet den Opfattelse, at Adgangen til efter frit Valg at indbringe Tvistemaal enten for Voldgiftsret eller for den mellemfolkelige Domstol eller for Folkeforbundsraadet er en Fordel, og at denne Frihed derfor ikke bør beskæres for enkelte Stater alene uden efter indgaaende Prøvelse og Undersøgelse af de retslige og statspolitiske Følger.

En saadan grundig Undersøgelse, paa den ene Side af det juridiske Indhold og Rækkevidden af Art. 36, 2det Stykke, paa den anden Side af denne Bestemmelses politiske Betydning, har ikke hidtil fundet Sted. I 3die Kommissions (Udvalget angaaende den mellemfolkelige Domstol) Betænkning af 10. December findes Bestemmelsen ikke. Den er uden nærmere Kommentarer tilføjet i Kommissionens supplerende Betænkning af 12. December.

I Delegeretforsamlingens Plenarmøde den 13. December, hvor Statutterne ved-

toges, fremkom ingen Indlæg eller Udtalelser fra 3die Kommissions sagkyndige til Klaring af de mange betydningsfulde Spørgsmaal, som den nyindføjede Bestemmelse afføder.

Mindretallet savner saaledes fornødne Oplysninger for at kunne danne sig en velbegrunnet Mening om, hvad en Ratifikation af den danske Delegations Erklæring vil komme til at indebære, og medens det vel kan forstås Ønsket om, at Domstolens Kompetence blev gjort universelt obligatorisk, maa det betvivle, at det Surrogat, der her er Tale om at ratificere, udelukkende vil betyde en Fordel.

Mindretallet finder det endvidere utilraadeligt at ratificere den danske Delegations Erklæring, saa længe der ikke haves nogen som helst Oplysning om, hvorvidt de seks andre smaa Stater, der har afgivet tilsvarende Erklæring, er villige til at ratificere denne, men navnlig mener Mindretallet, at en Samforstaaelse og Fællesoptræden med de to andre nordiske Lande paa dette Omraade i saa høj Grad er i Danmarks Interesse, at man fra dansk Side bør have fuld Klarhed over Sveriges og Norges Syn paa Statutternes Art. 36, 2det Stykke, inden den danske Rigsdag giver Samtykke til Ratifikation af nævnte Erklæring.

Medens Ratifikation af Protokollen om Domstolens Statutter er nødvendig saa hurtigt som muligt, for at Domstolen overhovedet kan komme til at træde i Virksomhed (jfr. Statutternes Art. 5 og Plenarforsamlingens Beslutning af 13. December), findes der hverken i Pagtens Art. 14 eller i Domstolens Statutter Grunde for en snarlig Ratifikation af en Erklæring som den heromhandlede, og en Opsættelse heraf vil i hvert Fald uden mindste Skade for Danmark kunne ske, saa længe ingen af de andre Stater, der har afgivet tilsvarende Erklæring, har ratificeret denne.

Af disse Grunde anbefaler det konservative Mindretal, at Spørgsmaalet om Ratifikation af den danske Delegations Erklæring opsættes indtil videre.